SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA PAOLA MENGOZZIJA,

predstavljeni 8. aprila 2008 [1]

I – Uvod

1. S sodbo Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 29. novembra 2006 v zadevi Campoli proti Komisiji (T-135/05, ZOdl. JU str. I-A-2-297 in II-A-2-1527; v nadaljevanju: izpodbijana sodba) je bila zavrnjena – delno kot nedopustna in delno kot neutemeljena – tožba F. Campolija, s katero je ta predlagal razglasitev ničnosti pokojninskih odrezkov za mesece od maja do julija 2004, ker naj bi bili ti z več vidikov nezakoniti.

2. V tem postopku je Sodišče pozvano, naj odloči o pritožbi F. Campolija proti navedeni sodbi.

II – Pravni okvir

3. Predpisi, upoštevni za odločitev v tem sporu, so tisti, ki v okviru Kadrovskih predpisov za uradnike Evropskih skupnosti (v nadaljevanju: Kadrovski predpisi) urejajo pokojninske prejemke za nekdanje uradnike Evropskih skupnosti.

4. Predhodno je treba opozoriti, da so bili Kadrovski predpisi leta 2004 bistveno spremenjeni z Uredbo št. 723/2004 [2]: „novi Kadrovski predpisi“, kot se pogosto označujejo Kadrovski predpisi, spremenjeni z navedeno uredbo, so začeli veljati 1. maja 2004.

5. V členu 82 različice Kadrovskih predpisov pred spremembo je bilo v zvezi s pokojninami, ki so predmet tega postopka, določeno:

„1. Pokojnine, predvidene zgoraj, se izračunajo glede na plačilno lestvico, ki je v veljavi prvi dan meseca, v katerem nastopi upravičenost.

1 – Jezik izvirnika: italijanščina.

2 – Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 723/2004 z dne 22. marca 2004 o spremembi Kadrovskih predpisov za uradnike Evropskih skupnosti in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti (UL L 124, str. 1).

Ponderirajo se po stopnji, določeni za državo v Skupnosti, v kateri prejemnik dokazano prebiva.

[…]“

6. Ker natančnejših določb v zvezi s korekcijskim koeficientom, ki bi se uporabljal za pokojnine, ni bilo, se je vselej uporabljal korekcijski koeficient za plače uradnikov Evropskih skupnosti, katerega izračun je temeljil na višini življenjskih stroškov v različnih glavnih mestih držav članic (gre za tako imenovano „metodo glavnega mesta“).

7. V različici, veljavni od 1. maja 2004, pa se člen 82 glasi:

„1. […]

Korekcijski koeficient se ne uporablja za pokojnine.

[…]“

8. Odločitev zakonodajalca Skupnosti, da bo za pokojnine odpravil sistem ponderiranja, je mogoče, vsaj deloma, pojasniti na podlagi tridesete uvodne izjave Uredbe št. 723/2004, ki se glasi:

„Poglobljeno povezovanje Evropske unije in svobodna izbira kraja prebivanja upokojencev v Evropski uniji sta povzročili, da je postal sistem korekcijskih koeficientov pokojnin zastarel. Ta sistem je povzročal tudi težave pri spremljanju kraja prebivanja upokojencev, ki jih je treba preseči. Zato je treba sistem odpraviti s primernim prehodom za upokojence in uradnike, zaposlene pred začetkom veljavnosti te uredbe.“

9. Prehodno obdobje, predvideno v novi različici Kadrovskih predpisov, pa ne obsega – kot bi morda lahko sklepali na podlagi zgoraj navedene uvodne izjave – obdobja od obračuna pokojnine z upoštevanjem korekcijskega koeficienta do obračuna pokojnine brez upoštevanja katerega koli korekcijskega koeficienta. Za vse pokojninske pravice, pridobljene pred 1. majem 2004 (v primeru pritožnika, ki se je upokojil leta 2003, gre torej za *vse* pokojninske pravice), je namreč zakonodajalec ob reformi predpisov določil prehodno ureditev, ki predvideva le postopno nadomestitev korekcijskega koeficienta, izračunanega po „metodi glavnega mesta“, s korekcijskim koeficientom, izračunanim po „metodi države“. Povedano drugače, za osebe, ki so pridobile pravico do pokojninskih prejemkov pred 1. majem 2004, se poslej za izračun korekcijskega koeficienta niso upoštevali življenjski stroški, ugotovljeni za glavno mesto države prebivanja, temveč povprečni življenjski stroški, ugotovljeni za

celotno območje zadevne države. To izhaja zlasti iz povezanih določb člena 20 Priloge XIII h Kadrovskim predpisom ter členov 1(3) in 3(5) Priloge XI h Kadrovskim predpisom.

III – Dejansko stanje

10. Z namenom dodatne zaščite pravic uradnikov, upokojenih pred 1. majem 2004, je v členu 24(2), prvi stavek, Priloge XIII h Kadrovskim predpisom določeno:

„Ob začetku veljavnosti teh določb se zajamči nominalni znesek neto pokojnine, prejete pred 1. majem 2004 […]“

11. Poleg tega je bila prilagoditev korekcijskih koeficientov, predvidena z reformo Kadrovskih predpisov, prvič izvedena šele z Uredbo št. 31/2005, [3] s katero je bilo predvideno, da se tako prilagojeni korekcijski koeficienti začnejo uporabljati z retroaktivnim učinkom od 1. julija 2004.

3 – Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 31/2005 z dne 20. decembra 2004 o prilagoditvi prejemkov in pokojnin uradnikov in drugih uslužbencev Evropskih skupnosti ter ponderjev, ki se zanje uporabljajo, z učinkom od 1. julija 2004 (UL 2005, L 8, str. 1).

12. Pritožnik se je upokojil februarja 2003. Za kraj svojega prebivališča je izbral London v Združenem kraljestvu. Posledično je bil za izračun njegove pokojnine upoštevan korekcijski koeficient 139,6 %, izračunan na podlagi življenjskih stroškov v Londonu (po „metodi glavnega mesta“).

13. Z uveljavitvijo novih Kadrovskih predpisov se je začel ta korekcijski koeficient postopno zmanjševati, dokler ga ni nadomestil korekcijski koeficient, izračunan po „metodi države“, vendar brez poseganja v določbo o jamstvu upokojencem, da se nominalni znesek neto pokojnine, prejete pred 1. majem 2004, ne bo znižal.

14. Pritožnik je 14. avgusta 2004 pri organu, pristojnem za imenovanje, vložil pritožbo na podlagi člena 90 Kadrovskih predpisov, s katero je predlagal razglasitev ničnosti pokojninskih odrezkov za mesece maj, junij in julij 2004. Ta pritožba je bila zavrnjena z odločbo z dne 13. decembra 2004.

IV – Postopek pred Sodiščem prve stopnje in izpodbijana sodba

15. Pritožnik je 29. marca 2005 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložil tožbo proti navedeni odločbi o zavrnitvi pritožbe.

16. Predsednik drugega senata Sodišča prve stopnje je s sklepom z dne 6. julija 2005 dovolil intervencijo Svetu Evropske unije.

17. Sodišče prve stopnje je v izpodbijani sodbi ugotovilo predvsem, da je tožbeni razlog v zvezi z načinom izračuna gospodinjskega dodatka in dodatka za šolanje nedopusten, ker ni bil naveden v pritožbi. Poleg tega je odločilo, da je tožba zaradi pomanjkanja pravnega interesa nedopustna tudi v delu, ki se nanaša na predlog za razglasitev ničnosti pokojninskih odrezkov za maj in junij 2004, saj se je začela prilagoditev korekcijskih koeficientov, kot smo videli, upoštevati šele julija 2004.

18. Sodišče prve stopnje je nato zavrnilo tožbene razloge, s katerimi je pritožnik uveljavljal kršitev načel zaupanja v pravo, pravne varnosti, prepovedi retroaktivnosti, varstva pridobljenih pravic, enakega obravnavanja, sorazmernosti in dobrega upravljanja, ter prekoračenje pooblastil in nezadostno obrazložitev.

19. Glede trditev, ki jih je pritožnik navajal v podporo zatrjevani kršitvi načela enakega obravnavanja – pri katerih, kot bomo videli, vztraja tudi v okviru pritožbe zoper izpodbijano sodbo –, je Sodišče prve stopnje predvsem zavrnilo stališče, da je korekcijski koeficient, določen po „metodi države“, za razliko od v nasprotju s korekcijskim koeficientom, katerega izračun temelji na „metodi glavnega mesta“, neustrezen, ker ne zagotavlja vsem upokojencem enake kupne moči ne glede na kraj njihovega prebivališča. Sodišče prve stopnje je v zvezi s tem pojasnilo, da bi vsak sistem prilagajanja pokojnin že zaradi svoje narave to zagotavljal le približno, zato ni razlogov, ki bi opravičevali stališče, da je z vidika zagotavljanja enakega obravnavanja „metoda države“ manj primerna od „metode glavnega mesta“. Takšen sklep po mnenju Sodišča prve stopnje dodatno utemeljuje dejstvo, da ima zakonodajalec Skupnosti na tem področju široko diskrecijsko pravico. [4]

20. Glede trditve, v skladu s katero naj bi bili novi korekcijski koeficienti disktiminatorni, saj se za pokojnine izračunavajo drugače kot za prejemke aktivno zaposlenih uradnikov (za te se namreč še naprej uporablja korekcijski koeficient, določen na podlagi „metode glavnega mesta“), je Sodišče prve stopnje razložilo, da položaj aktivno zaposlenega uradnika, odvisen od kraja službovanja, objektivno ni primerljiv s položajem upokojenega uradnika, ki lahko svobodno izbere kraj prebivanja. [5]

21. Sodišče prve stopnje je nato zavrnilo trditev, s katero je pritožnik utemeljeval

4 – Izpodbijana sodba, točke od 99 do 109.

5 – *Ibidem*, točke od 110 do 115.

neenako obravnavo določene skupine upokojencev v primerjavi z upokojenci, ki prebivajo v Belgiji, ker naj bi se zanje še naprej uporabljal – kljub siceršnjemu prehodu k upoštevanju „metode države“ – korekcijski koeficient, izračunan na podlagi življenjskih stroškov v Bruslju in ne na podlagi življenjskih stroškov, ugotovljenih za celotno ozemlje Belgije. Sodišče prve stopnje je v zvezi s tem poudarilo, da se določbe novih Kadrovskih predpisov glede korekcijskih koeficientov za upokojence nikjer ne nanašajo na Bruselj, temveč enostavno le na Belgijo. Eventualna izpodbijana nezakonitost naj se ne bi nanašala na Kadrovske predpise, temveč na njihovo izvedbo, na postopek njihove uporabe. Sodišče prve stopnje je poleg tega pojasnilo, da je prav znesek pokojnine, obračunan za nekdanje uradnike s prebivališčem v Belgiji, izhodišče za uporabo morebitnih korekcijskih koeficientov za izračun pokojnine upokojencev s prebivališčem v drugih državah članicah. Končno, vsekakor je treba opozoriti tudi na načelo, da nihče v svojo korist ne more uveljavljati nezakonitosti nekega ravnanja, ki je bilo storjeno v korist drugih subjektov. [6]

22. Sodišče prve stopnje je zavrnilo tudi zadnjo trditev pritožnika, s katero je utemeljeval diskriminatorno obravnavo upokojencev, ki živijo v „dragih državah“, glede na položaj upokojencev s prebivališčem v „cenejših“ državah članicah. Pred spremembo Kadrovskih predpisov se je za pokojnine upokojencev s prebivališčem v teh državah uporabljal korekcijski koeficient, nižji od 100 % (povedano drugače, znesek pokojnine se je znižal glede na izhodiščni znesek). Po uvedbi sprememb pa je bil vsem upokojencem priznan minimalen korekcijski koeficient 100 %: posledično nobenemu upokojencu, ne glede na kraj prebivališča, ni bila več odmerjena pokojnina, ki bi bila manjša od tiste, odmerjene upokojencem s prebivališčem v Belgiji. Sodišče prve stopnje je presodilo, da je ta trditev nedopustna, saj bi se – če bi ji ugodilo – pokojnine nekdanjim uradnikom, ki prebivajo v „manj dragih“ državah članicah, znižale, medtem ko pritožnik s tem ne bi pridobil ničesar. Sodišče prve stopnje je ugotovilo še, da odločitve zakonodajalca Skupnosti, da uvede minimalen korekcijski koeficient 100 % tudi za „manj drage“ države članice, ni mogoče šteti za samovoljno ali neustrezno. [7]

V – Postopek pred Sodiščem in predlogi strank

23. Pritožnik je 8. februarja 2007 v sodnem tajništvu Sodišča zoper navedeno sodbo vložil pritožbo.

24. Pritožnik Sodišču predlaga, naj:

– izpodbijano sodbo razveljavi;

– ugodi predlogom, podanim v pritožbi, vloženi pri organu, pristojnem za imenovanja, in posledično razglasi za nične

6 – *Ibidem*, točke od 116 do 130.

7 – Izpodbijana sodba, točke od 131 do 139.

odločbo v zvezi s pritožbo ter pokojninske odrezke;

– Komisiji naloži plačilo stroškov postopka pred Sodiščem prve stopnje in postopka pred Sodiščem.

VI – Pravna presoja

A – *Predhodne ugotovitve*

25. Komisija Sodišču predlaga, naj:

– primarno, ugotovi, da je pritožba nedopustna;

– podredno, pritožbo v celoti zavrne kot neutemeljeno;

– pritožniku naloži plačilo stroškov v skladu s členom 122 Poslovnika Sodišča.

26. Svet Sodišču predlaga, naj:

– pritožbo kot neutemeljeno zavrne;

– pritožniku naloži plačilo stroškov.

27. V tem pritožbenem postopku pritožnik izmed številnih tožbenih razlogov, ki jih je uveljavljal v postopku pred Sodiščem prve stopnje, povzema le razlog v zvezi s kršitvijo načela enakega obravnavanja.

28. Natančneje, pritožnik svoje očitke osredotoča na pojasnila Sodišča prve stopnje v zvezi s tremi izmed štirih trditev, navedenih v utemeljitev tega razloga: pritožnik namreč izrecno navaja, da presoji Sodišča prve stopnje v zvezi z drugo izmed navedenih trditev, ki se nanaša na zatrjevano diskriminatorno obravnavanje upokojencev glede na zaposlene uradnike, ne namerava oporekati. [8]

29. Pred obravnavo pritožnikovih očitkov zoper izpodbijano sodbo pa je treba preučiti „nasprotno pritožbo“ Komisije.

8 – Prim. točko 14 pritožbe.

B – *„Nasprotna pritožba“ Komisije*

1. Trditve strank

30. Komisija v zadnjem delu svojega odgovora na pritožbo vlaga „nasprotno pritožbo“, s katero zatrjuje, da bi moralo Sodišče prve stopnje kot nedopustno zavrniti predvsem četrto pritožnikovo trditev v zvezi s kršitvijo načela enakega obravnavanja, saj naj bi bila prvič navedena šele v repliki. Vsebinsko bom to vprašanje preučil v nadaljevanju, v uvodu k preizkusu temelja te trditve.

31. Komisija nato trdi, da bi moralo Sodišče prve stopnje ugotoviti, da so nedopustne tudi prva, druga in (vnovič) četrta trditev, saj naj pred začetkom postopka pred Sodiščem prve stopnje ne bi bile predlagane že v okviru pritožbe pritožnika v upravnem postopku.

32. Tri trditve, za katere Komisija meni, da bi jih moralo Sodišče prve stopnje takoj zavrniti, so tudi edine, pri katerih pritožnik, kot rečeno, vztraja tudi v okviru pritožbe.

33. Pritožnik v repliki zatrjuje nedopustnost „nasprotne pritožbe“, saj Komisija v nobenem delu svojih predlogov v postopku pred Sodiščem prve stopnje ni bila neuspela stranka, kot to zahteva člen 56 Statuta Sodišča. Komisija naj namreč v postopku pred Sodiščem prve stopnje tega ugovora nedopustnosti ni podala, zato ni mogoče šteti, da s takšnim predlogom ni uspela. Poleg tega naj Komisija Sodišču ne bi predlagala, naj sodbo Sodišča prve stopnje razglasi za nično ali jo spremeni, temveč le, naj ugotovi, da je pritožba nedopustna.

34. Pritožnik poleg tega meni, da je nasprotna pritožba Komisije neutemeljena tudi glede temelja, saj je bil ugovor zaradi kršitve načela enakega obravnavanja vložen že v okviru upravnega postopka, sprožene na podlagi člena 90 Kadrovskih predpisov. Vse trditve, predstavljene v okviru pravnega sredstva v podporo stališču o obstoju neenakega obravnavanja, naj bi bile vsekakor tesno povezane s predhodno uveljavljanimi razlogi, čeprav niso bile izrecno navedene v pritožbi v upravnem postopku.

35. Komisija je v dupliki potrdila, da nasprotne pritožbe ni vložila z namenom doseči razglasitev ničnosti ali spremembo

sodbe Sodišča prve stopnje. [9] Vendar trdi, da je izvorna nedopustnost dela trditev, ki jih je pritožnik uveljavljal pred Sodiščem prve stopnje, razlog za nedopustnost istih trditev, ki jih pritožnik povzema v pritožbi, vloženi pri Sodišču. Glede na to, da so prav te trditve tudi edine, na katere se opira pritožnik v okviru pritožbenega postopka pred Sodiščem, je treba po mnenju Komisije pritožbo v celoti zavrniti kot nedopustno.

37. Lahko bi torej sklenili, da je „nasprotna pritožba“ nedopustna, ker ne izpolnjuje pogoja, določenega v členu 56, drugi odstavek, Statuta Sodišča, v skladu s katerim lahko vloži pritožbo „katera koli stranka, ki v celoti ali delno ni uspela s svojimi sklepnimi predlogi“.

38. Kljub temu menim, da takšen sklep ni pravilen in da je treba k obravnavi zadevnega vprašanja pristopiti na drugačen način.

2. Presoja

39. „Nasprotna pritožba“ Komisije temelji na načelu ujemanja med vsebino pritožbe v upravnem postopku, ki jo je pritožnik vložil na podlagi člena 90 Kadrovskih predpisov, in vsebino tožbe, vložene pri Sodišču prve stopnje.

36. „Nasprotna pritožba“ Komisije je brez dvoma nenavadna, kar je v dupliki priznala tudi sama. [10] Pomembno je zlasti, da Komisija s takšno „nasprotno pritožbo“ ni predlagala razglasitve ničnosti izpodbijane sodbe. Ta okoliščina namreč opozarja na neizpodbitno dejstvo, da je Komisija z vsemi predlogi v postopku pred Sodiščem prve stopnje uspela.

40. Obseg tega načela je bil preučen in pojasnjen v okviru obsežne sodne prakse sodišč Skupnosti. Sodišče je zlasti pojasnilo, da sta predhodni postopek, predviden v Kadrovskih predpisih, in zlasti vložitev pritožbe „bistveni postopkovni zahtevi“. [11] Sodišče je potrdilo tudi, da so pogoji zadevnega predhodnega postopka predpostavke javnega reda, katerih izpolnjevanje lahko sodišče preizkusi po

9 – Glej v tem smislu predloge Komisije, navedene v dupliki, in točko 31 te vloge. Poleg tega naj poudarim, da je Komisija v točki 40 te vloge zatrjevala: „[…] Sodišče bi moralo zato sodbo Sodišča prve stopnje razglasiti za ničnо v tistem delu, v katerem ni ugotovilo, da so nedopustni prvi in tretji del razloga, ker nista bila predlagana v okviru pritožbe v upravnem postopku, ter četrti del razloga, in sicer zato, ker je bil predlagan šele v repliki […]Po drugi strani glede na stališče, ki ga nameravam zavzeti v zvezi z „nasprotno pritožbo“, ni treba ugotoviti, ali je Komisija s tem aktom predlagala razglasitev ničnosti izpodbijane sodbe ali ne.

10 – Točka 32 duplike Komisije.

11 – Sodba Sodišča z dne 3. februarja 1977 v zadevi de Lacroix proti Sodišču Evropskih skupnosti (91/76, Recueil, str. 225, točka 11).

uradni dolžnosti. [12] Sodišče prve stopnje je na podlagi te sodne prakse Sodišča ugotovilo, da spada med vprašanja javnega reda, ki se preizkusijo po uradni dolžnosti, tudi vprašanje ujemanja med pritožbo v upravnem postopku in pravnim sredstvom, s katerim se sproži sodni postopek. [13] Menim, da se lahko s takšno sodno prakso Sodišča prve stopnje, tesno povezano s stališči Sodišča, povsem strinjamo.

41. Če gre torej pri preverjanju, ali se vsebini pritožbe v upravnem postopku in tožbe ujemata, za predpostavko javnega reda, ki se preizkusi po uradni dolžnosti, lahko po mojem mnenju „nasprotno pritožbo" Komisije – ne glede na njeno *nomen iuris* – obravnavamo kot argument, ki sproža vprašanje, o katerem je treba presojati po uradni dolžnosti.

42. V skladu s to razlago je vprašanje ujemanja med pritožbo, s katero je pritožnik na podlagi člena 90 Kadrovskih predpisov sprožil upravni postopek, in tožbo, ki jo je nato vložil na Sodišče prve stopnje, lahko predmet preizkusa s strani Sodišča.

43. Glede natančne opredelitve pojma in omejitev načela ujemanja iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da vsebina pritožbe v upravnem postopku sicer ne omejuje strogo in dokončno vsebine morebitne tožbe, vložene na sodišče, vendar v tej ne sme biti sprememb ne glede vzroka ne glede predmeta pritožbe v upravnem postopku. [14] Sodišče je pojasnilo še, da so v tožbi, vloženi na sodišče, lahko navedeni razlogi in trditve, ki jih v pritožbi v upravnem postopku sicer ni bilo, a se tesno navezujejo na tiste, ki so bili že predlagani s to pritožbo. [15]

44. V obravnavanem primeru ni dvoma, da se predmet pritožbe v upravnem postopku in predmet tožbe, vložene na Sodišče prve stopnje, povsem ujemata: s tega vidika torej ni nobenega razloga za trditev, da je tožba nedopustna.

45. Več težav povzroča opredelitev „vzroka", na katerem temelji predlog za razglasitev ničnosti, vsebovanega v pritožbi v upravnem postopku.

46. Glede neenakosti obravnavanja, edinega razloga, ki ga pritožnik v okviru tega pritožbenega postopka vnovič uveljavlja, se namreč v pritožbi, vloženi na podlagi člena

12 – Glej na primer sodbe Sodišča z dne 19. februarja 1981 v združenih zadevah Schiavo proti Svetu (122/79 in 123/79, Recueil, str. 473, točka 22), z dne 20. marca 1984 v združenih zadevah Razzouk in Beydoun proti Komisiji (75/82 in 117/82, Recueil, str. 1509, točka 13) in z dne 4. februarja 1987 v zadevi Pressler-Hoeft proti Računskemu sodišču (302/85, Recueil, str. 513, točka 5).

13 – Sodba Sodišča prve stopnje z dne 29. marca 1990 v zadevi Alexandrakis proti Komisiji (T-57/89, Recueil, str. II-143, točka 8). Takšno stališče je bilo nato večkrat potrjeno: glej na primer sodbe Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 1991 v zadevi von Hoessle proti Računskemu sodišču (T-19/90, Recueil, str. II-615), z dne 16. julija 1992 v zadevi Della Pietra proti Komisiji (T-1/91, Recueil, str. 2145) in z dne 11. septembra 2002 v zadevi Nevin proti Komisiji (T-127/00, RecFP, str. I-A-149 in II-781).

14 – Glej na primer zgoraj navedeno sodbo Razzouk in Beydoun proti Komisiji, točka 9, in sodbo z dne 19. novembra 1998 v zadevi Parlament proti Gaspariju (C-316/97 P, Recueil, str. 7597, točka 17).

15 – Sodbe z dne 7. maja 1986 v zadevi Rihoux in drugi proti Komisiji (52/85, Recueil, str. 1555, točka 13), z dne 20. maja 1987 v zadevi Geist proti Komisiji (242/85, Recueil, str. 2181, točka 9), z dne 14. februarja 1989 v zadevi Bossi proti Komisiji (346/87, Recueil, str. 303, točka 27) in z dne 10. marca 1989 v zadevi Del Plato proti Komisiji (126/87, Recueil, str. 643, točka 12).

90 Kadrovskih predpisov, dokaj izčrpno, omejuje na naslednje trditve:

„b) Kršitev načela enakega obravnavanja

17. Novi pokojninski sistem, ki ga je uvedla Komisija s 1. majem 2004, ni v skladu niti z načelom enakega obravnavanja.

18. Namen korekcijskega koeficienta je namreč zagotoviti enako kupno moč uradnikom in nekdanjim uradnikom, ki so v enakem položaju.

19. Očitno je, da se zaradi upoštevanja dveh različnih korekcijskih koeficientov za isto mesto prebivanja, v tem primeru za London, uradniki, ki zaradi delovnih obveznosti prebivajo v Londonu, obravnavajo drugače od nekdanjih uradnikov, ki izberejo London za kraj prebivališča po upokojitvi.

20. Nekdanjim uradnikom in med temi tudi F. Campoliju, ki živijo v Londonu, se pokojnina izračuna z upoštevanjem korekcijskega koeficienta, ki je manjši od tistega, upoštevanega za plače uradnikov, kar je očitno diskriminatorno, saj od 1. maja 2004 ti skupini nista deležni enakega obravnavanja.“

47. Komisija je torej pravilno ugotovila, da je bila izmed številnih trditev, ki jih je pritožnik navajal v podporo razlogu v zvezi z neenakim obravnavanjem, v pritožbi v upravnem postopku navedena le trditev, ki temelji na domnevni diskriminaciji nekdanjih uradnikov glede na aktivno zaposlene uradnike.

48. Zato je treba presoditi, ali je v obravnavanem primeru mogoče šteti, da so trditve, ki jih uveljavlja pritožnik v sodnem postopku v podporo stališču, da je podana kršitev načela enakega obravnavanja, „tesno povezane“ s trditvijo, navedeno v pritožbi v upravnem postopku.

49. V konkretnem primeru se okoliščine zdijo precej neprijetne, saj se umeščajo v mejno območje, znotraj katerega je težko potegniti ločnico med dopustnostjo in nedopustnostjo.

50. Kot sem opozoril zgoraj, je Sodišče že večkrat odločalo glede vprašanja ujemanja med pritožbo v upravnem postopku in tožbo, pri čemer je zavzelo stališče, ki skuša uskladiti nasprotujoče si interese pritožnika in upravnega organa. Treba je namreč spomniti, da je Sodišče pojasnilo, da je namen pritožbe v upravnem postopku tudi ta, da se upravnemu organu omogoči dovolj natančna seznanitev s predmetom očitkov pritožnika in z njegovimi zahtevami. Upravni organ pa pri presoji

pritožbe te ne sme razlagati ozko, temveč jo je dolžan obravnavati v „odprtem duhu“. [16]

51. Lahko bi trdili, kar je v bistvu stališče Komisije, da pritožnikove trditve v zvezi z diskriminatornim obravnavanjem določenih skupin nekdanjih uradnikov v primerjavi z drugimi skupinami nekdanjih uradnikov niso bile vsebovane, niti na posreden ali impliciten način, v pritožbi v upravnem postopku, čeprav temeljijo trditve te pritožbe na isti pravni podlagi kot trditve tožbe, to je na določbah, ki prepovedujejo kršitev načela enakega obravnavanja. Edina okoliščina, ki naj bi dokazovala to kršitev v škodo pritožnika, že navedena v pritožbi v upravnem postopku, se namreč nanaša na neenako obravnavanje nekdanjih uradnikov glede na aktivno zaposlene uradnike.

52. V skladu s takšnim razumevanjem bi bilo torej treba šteti, da trije novi vidiki, navedeni v tožbi, niso le trditve, s katerimi je dodatno podprt že predlagan razlog, temveč dejanski „novi razlogi“. Povedano drugače, kadar SE uveljavlja kršitev načela enakega obravnavanja, naj bi bilo različnih „razlogov“ za to toliko, kolikor je (skupin) subjektov, v primerjavi s katerimi naj bi bila oseba, ki vlaga pravno sredstvo, po svojih navedbah v tem smislu oškodovana.

53. Komisija meni, da takšno razumevanje podpira tudi sodba Sodišča v zadevi Koninklijke Coöperatie Cosun UA proti Komisiji, [17] v kateri je bila kot nov razlog šteta trditev, s katero je pritožnica v okviru pritožbenega postopka utemeljevala neenako obravnavanje, ki naj bi ga bila deležna v primerjavi z drugimi subjekti, ker so bili ti različni od navedenih – prav tako v zvezi z neenakim obravnavanjem – v tožbi, vloženi pri Sodišču prve stopnje.

54. Poudariti pa moram, da se ta sodba ni nanašala na načelo ujemanja med pritožbo v upravnem postopku in tožbo, temveč na vprašanje uveljavljanja razlogov, ki niso bil predlagani v okviru postopka na prvi stopnji, v okviru pritožbenega postopka. Očitno je torej, da gre za dva različna položaja. Zlasti je treba med razlogi, ki po mojem mnenju narekujejo manj strog pristop pri presoji, ali je izpolnjeno načelo ujemanja, ko se to nanaša na vsebino pritožbe v upravnem postopku in vsebino tožbe, upoštevati dejstvo – na katero je opozorilo tudi Sodišče –, da je pritožba v upravnem postopku običajno sestavljena brez pomoči odvetnika. [18] Jasno je, da v primeru tožbe, vložene pri Sodišču prve stopnje, ni tako, zato je razumljivo, da se v zvezi z vsebino tega akta zahteva večja natančnost in popolnost.

55. Poudariti je treba še, da je Komisija v postopku pred Sodiščem prve stopnje sicer podala ugovor nedopustnosti glede tožbenih zahtevkov v zvezi z gospodinjskim dodatkom in dodatkom za šolanje, ker ju pritožnik ni navedel že v pritožbi v upravnem postopku,

16 – Glej na primer sodbo z dne 14. marca 1989 v zadevi Casto Del Amo Martinez proti Parlamentu (133/88, Recueil, str. 689, točka 13).

17 – Sodba z dne 16. maja 2006 (C-68/05 P, ZOdl., str. I-10367, točke od 95 do 98). Glej tudi sklepne predloge generalne pravobranilke Stix-Hackl za to sodbo, predstavljene 16. maja 2006 (zlasti točke od 89 do 103).

18 – Zgoraj navedena sodba Casto Del Amo Martinez proti Parlamentu, točka 13.

medtem ko glede dopustnosti tožbenega razloga v zvezi s kršitvijo načela enakega obravnavanja ni ugovarjala.

56. Očitno je torej, da ne gre za dejavnik, ki bi lahko ključno vplival na odločitev v zvezi z vprašanjem, o katerem je treba presojati po uradni dolžnosti. Po drugi strani pa ni mogoče trditi, da je povsem nepomemben.

57. Kljub temu menim, da pritožnik z navajanjem zadevnih trditev v postopku pred Sodiščem prve stopnje ni kršil načela ujemanja. Glede na navedeno sodno prakso in zlasti pojasnila, da je treba pritožbo v upravnem postopku obravnavati v odprtem duhu, saj gre za akt, sestavljen brez pomoči odvetnika, bi namreč lahko s tem, da bi te trditve zavrnili kot nedopustne, povzročili pretiran pritisk in otežili uresničevanje pravice do učinkovitega sodnega varstva, ki spada med splošna načela pravnega reda Skupnosti. [19]

58. Dodam naj še, da so v takšnih primerih, kakršen je zadevni, v katerih je predmet spora akt zakonodajne narave, možnosti, da bo uporabna rešitev podana že v predhodnem postopku, dejansko zgolj teoretične.

19 – V zvezi s to pravico glej na primer sodbo z dne 13. marca 2007 v zadevi Unibet (C-432/05, ZOdl., str. I-2271, točka 37, in tam navedena sodna praksa).

59. Zato menim, da je treba ugovor nedopustnosti v zvezi z zatrjevano kršitvijo načela ujemanja zavrniti.

60. V nadaljevanju bom torej vsebinsko preučil tri trditve, ki jih pritožnik navaja v podporo pritožbenemu zahtevku.

C – *Zakonitost „metode države“*

1. Trditve strank

61. Pritožnik trdi, da je Sodišče prve stopnje s tem, da je potrdilo zakonitost zakonodajalčeve odločitve o nadomestitvi „metode glavnega mesta“ z „metodo države“, napačno dalo prednost diskrecijski pravici zakonodajalca pred načelom enakega obravnavanja. To naj bi zlasti očitno izhajalo iz točke 105 izpodbijane sodbe. Sodišče prve stopnje naj bi takšno stališče tudi nezadostno obrazložilo.

62. Poleg tega naj bi bila „metoda države“ že sama po sebi v nasprotju z načelom enakega obravnavanja. Pritožnik trdi, da so z uporabo tega načina oškodovani vsi upokojenci, ki imajo prebivališče v glavnem mestu, in na splošno vsi, ki živijo v tistih predelih države, kjer so življenjski stroški višji od povprečnih

življenjskih stroškov, ugotovljenih v tej državi. „Metoda države“ naj bi omejevala tudi pravico prostega gibanja in prebivanja na ozemlju Skupnosti.

63. V obrazložitvi svoje odločitve, da je treba preseči sistem korekcijskih koeficientov za izračun pokojnin nekdanjih uradnikov, podani v trideseti uvodni izjavi Uredbe št. 723/2004, naj bi se zakonodajalec Skupnosti oprl na izhodišče dvomljive veljavnosti, saj naj bi med posameznimi državami članicami kljub povezovanju Evropske unije še naprej obstajale znatne razlike glede življenjskih stroškov.

64. Komisija trdi, da naj bi bil ta pritožnikov razlog rezultat izkrivljene razlage argumentov Sodišča prve stopnje. To naj ne bi nikjer trdilo, da ima diskrecijska pravica zakonodajalca prednost pred načelom enakega obravnavanja, temveč naj bi ugotovilo le, da nadomestitev „metode glavnega mesta“ z „metodo države“ ni privedla do samovoljnega ali očitno neprimernega razlikovanja in posledično do kršitve načela enakega obravnavanja.

65. Glede pritožnikovih navedb v zvezi z domnevno neenakim obravnavanjem upokojencev glede na kraj prebivališča pa Komisija odgovarja, da tudi „metoda glavnega mesta“ ni zagotavljala enake obravnave, saj so imeli ob upoštevanju te prednost upokojenci s prebivališčem zunaj glavnega mesta, za izračun njihovih pokojnin se je namreč uporabljal višji korekcijski koeficient od tistega, ki bi ga zahtevali dejanski življenjski stroški v kraju njihovega prebivališča.

66. Svet, tako kot Komisija, predvsem zanika, da bi bilo mogoče sodbo Sodišča prve stopnje razlagati v smislu, da daje prednost diskrecijski pravici zakonodajalca pred načelom enakega obravnavanja. Po mnenju Sveta naj bi pritožnik pomešal načeli enakega obravnavanja in enakovredne kupne moči. V točki 105 izpodbijane sodbe naj se Sodišče prve stopnje ne bi nanašalo na splošno načelo enakega obravnavanja, temveč le na načelo enakovredne kupne moči.

2. Presoja

67. Glavno vprašanje, na katero je treba odgovoriti v zvezi s to trditvijo, je, ali je zakonodajalec Skupnosti s tem, da je spremenil metodo za določanje korekcijskih koeficientov pokojnin nekdanjih uradnikov Skupnosti tako, da je „metodo glavnega mesta“ nadomestil z „metodo države“, ravnal zakonito in v okviru diskrecijskih pravic, ali pa je s tem kršil načelo enakega obravnavanja.

68. Menim, da je treba najprej poudariti, da je kakršen koli sistem korekcijskih koeficientov (in na splošno kakršen koli sistem

prilagajanja prejemkov in/ali pokojnin) že po naravi nujno nenatančen. Kot je pravilno ugotovilo Sodišče prve stopnje,[20] bi bil sistem zares natančen le, če bi upošteval poseben korekcijski koeficient za vsak posamezen kraj prebivališča nekdanjih uradnikov Skupnosti. Pri tem se življenjski stroški razlikujejo tudi znotraj enega samega mesta, zato bi bilo treba v številnih primerih upoštevati posebne korekcijske koeficiente tudi za posamezne mestne četrti.

69. Neizogibno dejstvo je, da bo takšen sistem, ne glede na to, katerega izberemo, omogočil kvečjemu dovolj razumno upoštevanje približno ocenjenih življenjskih stroškov vsakega posameznega uradnika.

70. Ob upoštevanju tega je torej očitno, da imata tako „metoda glavnega mesta“ kot „metoda države“ svoje prednosti in slabosti. Če je na primer res, da je „metoda glavnega mesta“ za tiste, ki živijo v prestolnicah ali večjih mestih, ugodnejša, je hkrati res tudi, da zagotavlja ta metoda upokojencem, ki živijo zunaj teh mest, razmeroma boljši ekonomski položaj, saj so življenjski stroški v kraju njihovega prebivališča dejansko nižji. Po drugi strani so z uporabo „metode države“, ki upošteva korekcijski koeficient, določen na podlagi povprečja med stroški življenja v glavnem mestu in stroški v „manj dragih“ predelih države članice, v določeni meri oškodovani prebivalci dražjih krajev te države: kljub temu menim, da je „metoda države“ za določanje enotnega korekcijskega koeficienta za vsako posamezno državo članico ne le zakonita, temveč z določenih vidikov tudi pravičnejša.

71. Pritožnik opozarja, da po njegovem mnenju „metoda države“ ne upošteva načela enakega obravnavanja, ker temelji na diskriminatornem merilu. Stališče, ki ga zagovarja, je, da se je očitkom, ki izhajajo iz načela prepovedi diskriminacije, dejansko mogoče izogniti le z uporabo „metode glavnega mesta“.

72. Menim, da v teh okoliščinah podrobna obravnava načel enakosti in prepovedi diskriminacije v okviru pravnega reda Skupnosti ni potrebna.[21] Kot sem že opozoril, bi bilo namreč glede kupne moči nemogoče zagotoviti absolutno enako obravnavo vsem nekdanjim uradnikom Skupnosti. Zato menim, da je Sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo, da odločitev zakonodajalca Skupnosti glede nadomestitve „metode glavnega mesta“ z „metodo države“, ki jo je sprejel v okviru svoje diskrecijske pravice na področju organizacije

20 – Izpodbijana sodba, točka 100.

21 – Kot je znano, se je to načelo izoblikovalo v smislu navodila, da se enaki položaji ne smejo obravnavati različno in da se različni položaji ne smejo obravnavati enako, razen če takšna obravnava ni objektivno upravičena. Glej na primer sodbe Sodišča z dne 23. oktobra 2007 v zadevi Poljska proti Svetu (C-273/04, ZOdl., str. I-8925, točka 86), z dne 30. marca 2006 v združenih zadevah Španija proti Svetu (C-87/03 in C-100/03, ZOdl., str. I-2915, točka 48), z dne 17. oktobra 1995 v zadevi Fishermen's Organisations in drugi (C-44/94, Recueil, str. I-3115, točka 46) itd. Glede sodne prakse s področja delovnopravnih sporov uslužbencev Skupnosti glej na primer sodbo Sodišča z dne 11. julija 1985 v zadevi Appelbaum proti Komisiji (119/83, Recueil, str. 2423) in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 7. februarja 1991 v združenih zadevah Tagaras proti Sodišču Evropskih skupnosti (T-18/89 in T-24/89, Recueil, str. II-53, točka 68).

pokojninske ureditve za nekdanje uradnike, ni povzročila samovoljnega ali očitno neprimernega razlikovanja in posledično kršitve načela enakega obravnavanja.

73. Pritožnikovi očitki zoper izpodbijano sodbo se osredotočajo zlasti na točko 105 te sodbe, saj naj bi iz te izhajalo, da je Sodišče prve stopnje diskrecijski pravici, priznani zakonodajalcu, dalo prednost pred načelom enakega obravnavanja. Besedilo točke 105 se glasi:

„Čeprav je res, da je nova metoda finančno manj ugodna glede na prejšnjo, je res tudi – kot navedeno zgoraj […] v zvezi s presojo očitka, utemeljenega na kršitvi načela varstva pridobljenih pravic –, da lahko zakonodajalec Skupnosti po prosti presoji spremeni Kadrovske predpise tako, da sprejme določbe, ki so za uradnike manj ugodne od predhodnih, pod pogojem, da določi dovolj dolgo prehodno obdobje. Takšne pravice ni mogoče omejiti s sklicevanjem na načelo enake kupne moči, še posebej ob upoštevanju dejstva, da je s predhodno ureditvijo, določeno v členu 24(2) Priloge XIII k novim Kadrovskim predpisom, upokojencem, med katere spada tudi pritožnik, zagotovljeno, da se jim časovno neomejeno zagotovi nominalni znesek neto pokojnine, prejete pred uveljavitvijo novih Kadrovskih predpisov […]“ [22].

74. Ne strinjam se s pritožnikovo razlago navedenega odlomka sodbe. Očitno se mi namreč zdi, da Sodišče prve stopnje v nasprotju s pritožnikovimi zatrjevanji ne navaja, da je edini pogoj za uvedbo neenakega obravnavanja dovolj dolgo prehodno obdobje. V navedeni točki 105 *uvedbe neenakega obravnavanja z ničemer ne opravičuje*. Ugotavlja le, da mora zakonodajalec Skupnosti, če uvede glede na obstoječega manj ugoden pokojninski sistem, določiti dovolj dolgo prehodno obdobje. V zadevnem primeru je bilo to prehodno obdobje predvideno z določbami člena 20 Priloge XIII k novim Kadrovskim predpisom, v skladu s katerimi se prehod od upoštevanja korekcijskega koeficienta, izračunanega po „metodi glavnega mesta“, do upoštevanja korekcijskega koeficienta, izračunanega po „metodi države“, izvede postopno in stopenjsko v obdobju med letoma 2004 in 2008. Poleg tega je pomembno, da je Sodišče prve stopnje to vprašanje obravnavalo že v tistem delu sodbe – pred točko 105 –, v katerem je obravnavalo zatrjevano kršitev načela varstva pridobljenih pravic (v okviru razloga, ki ga pritožnik v tem pritožbenem postopku ne uveljavlja več).

75. Pritožnik v okviru svoje razlage večkrat navaja sodbo v zadevi Drouvis proti Komisiji, [23] ki naj bi v smislu precedenčne sodbe podpirala njegove trditve. Tudi v zvezi s tem me pritožnikovo stališče ne prepriča. Predmet sodbe Drouvis je bil predlog nekdanjega uradnika Komisije s prebivališčem v Grčiji, naj se za izračun njegove pokojnine ne uporabi noben korekcijski koeficient: v tistem obdobju je bil namreč za Grčijo uporabljen korekcijski koeficient 86,5 %, kar je na njegovo pokojnino vplivalo tako, da je bil dejansko izplačani prejemek nižji glede na osnovni znesek. V tej sodbi je Sodišče presodilo, da je sistem korekcijskih koeficientov, spremenljivih glede na kraj prebivališča nekdanjih uradnikov Skupnosti, zakonit,

22 – Prevod tega odlomka, kot tudi prevod vseh drugih točk izpodbijane sodbe, ni uraden.

23 – Sodba Sodišča prve stopnje z dne 26. februarja 2003 (T-184/00, RecFP, str. I-A-51 in II-297), ki jo je Sodišče potrdilo s sklepom z dne 29. aprila 2004 (C-187/03 P, neobjavljen v ZOdl.)

potrdilo pa je tudi zakonitost uporabe enotnega korekcijskega koeficienta za vsako posamezno državo članico. Nikakor pa ni ugotovilo, da je edini sprejemljivi način za določanje tega korekcijskega koeficienta tisti, ki temelji na „metodi glavnega mesta“.

76. Dalje, pritožnik opira svoje stališče na zgoraj navedeno (točka 8) trideseto uvodno izjavo Uredbe št. 723/2004, v kateri je pojasnjeno, da so razlogi, ki narekujejo odpravo zastarelega sistema korekcijskih koeficientov, vse tesnejše povezovanje držav članic Evropske unije in težave, povezane z izvajanjem tega sistema v praksi. Pritožnik trdi, da je takšno sklepanje napačno – saj postopek evropske integracije še zdaleč ni zaključen – pa tudi protislovno, glede na to, da bi moral razvoj prostega gibanja oseb, poudarjen v navedeni uvodni izjavi, spremljati tudi primeren sistem korekcijskih koeficientov, ki bi prosto gibanje dejansko omogočal.

77. Komisija trdi, da so te trditve nedopustne bodisi zato, ker temeljijo na ugotovitvah v zvezi z dejanskim stanjem, kar pa ni predmet nadzora Sodišča v okviru pritožbenega postopka, bodisi zato, ker so prvič predlagane šele v pritožbenem postopku pred Sodiščem.

78. Po mojem mnenju pa je pritožnikovo sklicevanje na trideseto uvodno izjavo Uredbe 723/2004 neupoštevno preprosto zato, ker se ta samo deloma nanaša na pritožnikov položaj. Očitno je namreč, da se prvi stavek te izjave, na katerega se osredotočajo očitki pritožnika, nanaša na odločitev o odpravi sistema korekcijskih koeficientov, ki je za obravnavani primer povsem nepomembna, saj odprava sistema ne prizadeva tistih, ki so se – tako kot pritožnik – upokojili pred uveljavitvijo novih Kadrovskih predpisov.

79. Poleg tega menim, da prvi trditvi edinega pritožbenega razloga ni mogoče ugoditi, ker ne podaja dokaza o tem, da bi Sodišče prve stopnje nepravilno uporabilo pravo.

D – *Diskriminatorno obravnavanje v primerjavi z upokojenci, ki prebivajo v Belgiji*

1. Trditve strank

80. Pritožnik s to trditvijo, ki sovpada s tretjo trditvijo, predlagano v postopku pred Sodiščem prve stopnje, utemeljuje, da je skupina nekdanjih uradnikov, ki ji pripada, obravnavana diskriminatorno glede na upokojence s prebivališčem v Belgiji, ki naj bi bili še naprej upravičeni do prejemkov, primernih glede na življenjske stroške v Bruslju.

81. Potem ko je opozoril na svojo razlago določb Kadrovskih predpisov, v skladu s katero naj bi bile pokojnine nekdanjih uradnikov s prebivališčem v Bruslju izračunane na podlagi izključno življenjskih stroškov v Bruslju, torej ne da bi bila upoštevana „metoda države“, pritožnik oporeka navedbam Sodišča prve stopnje iz točke 124 sodbe, v kateri je zatrdilo, da „zakonitost regulativnega akta Skupnosti ne more biti odvisna od načina njegovega izvajanja v praksi“, in iz točke 125, v kateri je Sodišče prve stopnje opozorilo na ustaljeno sodno prakso, iz katere izhaja, da „je treba spoštovanje načela enakega obravnavanja uskladiti s spoštovanjem načela zakonitosti, v skladu s katerim nihče v svojo korist ne more uveljavljati nezakonitosti nekega ravnanja, ki je bilo storjeno v korist nekoga drugega“.

82. Glede prve izmed dveh navedb Sodišča prve stopnje pritožnik zatrjuje, da razlaga, ki jo zagovarja Sodišče prve stopnje, ni utemeljena v sodni praksi, in se sprašuje, katere akte (za izvedbo nove pokojninske ureditve v praksi) bi lahko izpodbijal, da bi na svoja vprašanja dobil uporaben odgovor. Glede druge navedbe pa pojasnjuje, da njegov predlog ne izpodbija nezakonitosti nekega ravnanja, storjenega v korist drugim, temveč skuša dokazati, da sta dve skupini subjektov, ki pripadata isti kategoriji, deležni neenakega obravnavanja.

83. Komisija se sklicuje predvsem na besedilo člena 1(3)(a) Priloge XI h Kadrovskim predpisom in poudarja, da v novem pokojninskem sistemu ni predvidena nobena navezava na življenjske stroške v Bruslju.

84. Razlaga, ki jo je Sodišče prve stopnje razvilo v podporo tej temeljni ugotovitvi, naj bi bila torej odvečna, zato Komisija predlaga, naj Sodišče vse očitke, s katerimi pritožnik tem trditvam oporeka, zavrne, saj ne morejo vplivati na spremembo sklepov, ki jih je v tej sodbi oblikovalo Sodišče prve stopnje. Komisija podredno predlaga ugotovitev, da so tudi dodatne trditve Sodišča prve stopnje pravilne.

85. Svet navaja trditve, ki so v bistvu enake trditvam Komisije.

2. Presoja

86. Prvo vprašanje, na katero je treba odgovoriti v okviru presoje te trditve, se nanaša na objektivno opredelitev rezultata, ki ga želi doseči pritožnik.

87. Če je namreč namen pritožbe ta, da se znižajo pokojnine, ki se izplačujejo nekdanjim uradnikom s prebivališčem v Belgiji, ali ta, da se zniža izhodiščni znesek za odmero pokojnin nekdanjim uradnikom Skupnosti, je pritožbeni razlog že *ab origine* nedopusten.

88. Iz sodne prakse nedvomno izhaja, da je eden izmed pogojev za dopustnost pravnega sredstva tudi pravni interes. Poleg tega gre pri tem za procesno predpostavko javnega reda, ki jo lahko sodišče Skupnosti preizkusi po uradni dolžnosti. [24]

89. Jasno je, da pritožnikov namen ni bil (in ni) oporekati uporabi korekcijskega koeficienta, enakega 100 %, ki se priznava upokojencem s prebivališčem v Belgiji (ali, natančneje, neuporabi korekcijskega koeficienta, določeni v skladu s členom 3(5) Priloge XI h Kadrovskim predpisom). Morebitna ugoditev njegovim predlogom v tem smislu bi namreč posledično privedla le do znižanja pokojnin, priznanih nekdanjim uradnikom Skupnosti s prebivališčem v Belgiji, medtem ko sam s tem ne bi pridobil nobene prednosti. Glede na to, da se v skladu s členom 1(3) Priloge XI k novim Kadrovskim predpisom pokojnine nekdanjih uradnikov prilagajajo ob upoštevanju korekcijskih koeficientov, izračunanih „glede na Bruselj“, celo ni mogoče izključiti, da bi bila v primeru, če bi bilo njegovemu predlogu v tem smislu ugodeno, znižana tudi njegova pokojnina, izračunana na podlagi „osnovne“ pokojnine – to je tiste, do katere so upravičeni upokojenci s prebivališčem v Belgiji – in z upoštevanjem koeficienta za Združeno kraljestvo, ki presega 100 %.

90. Pogoj pravnega interesa je torej izpolnjen in posledično trditev pritožnika šteta kot dopustna le, če je njegov namen doseči, da se za izračun njegovega prejemka uporabi korekcijski koeficient, določen na podlagi „metode glavnega mesta“.

91. Vendar menim, da je pritožnik predlog vnovič oblikoval na napačnih izhodiščih.

92. V zvezi s tem naj še enkrat povzamem dejansko stanje. Izračun pokojnine za vsakega nekdanjega uradnika Skupnosti temelji na osnovnem znesku, ki v sistemu, predvidenem z novimi Kadrovskimi predpisi, ne more biti znižan, in sicer ne glede na kraj prebivališča upokojenca. Povedano drugače, minimalen korekcijski koeficient, ki se uporabi, je 100 % (iz česar sledi, da korekcijskega koeficienta pravzaprav ni). Takšna „minimalna“ stopnja pokojnine je na primer na podlagi člena 3 Uredbe št. 31/2005 priznana upokojencem s prebivališčem na Češkem, v Estoniji, Grčiji, Španiji, na Cipru, v Latviji, Litvi, na Madžarskem, Malti, Poljskem, Portugalskem, v Sloveniji, na Slovaškem in – v skladu z določbami Priloge XI h Kadrovskim predpisom – upokojencem s prebivališčem v Belgiji in v Luksemburgu, to je v dveh državah, za kateri se ne uporabljajo korekcijski koeficienti. Pokojnina upokojencev, ki imajo kot pritožnik prebivališče v drugih državah članicah in ki so pokojninske pravice pridobili pred uveljavitvijo novih Kadrovskih predpisov, se izračuna z upoštevanjem korekcijskega koeficienta, določenega na podlagi razlike med življenjskimi stroški v državi prebivališča in življenjskimi stroški v Belgiji (prim. člen 1(3)(a)(ii) Priloge XI k novim Kadrovskim predpisom), kar jim zagotavlja dejansko višjo pokojnino glede na osnovni znesek. Na podlagi navedenega člena 3

24 – Sklep Sodišča z dne 7. oktobra 1987 v zadevi Di Muro proti Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru (108/86, Recueil, str. 3933, točka 10); glej tudi sodbe Sodišča prve stopnje z dne 14. aprila 2005 v zadevi Sniace (T-141/03, Recueil, str. II-1197, točka 22), z dne 18. februarja 1993 v zadevi McAvoy proti Parlamentu (T-45/91, Recueil, str. II-83, točka 22) in z dne 28. marca 2001 v zadevi **Institut des mandataires agréés près l'Office européen des brevets proti Komisiji** (T-144/99, Recueil, str. II-1087, točke od 29 do 35). Videti je, da je v tej sodbi Sodišče prve stopnje pogoj pravnega interesa upoštevalo v smislu pogojev iz člena 230 ES.

Uredbe št. 31/2005, na primer, se za pokojnine upokojencev s prebivališčem v Združenem kraljestvu od 1. julija 2004 uporablja korekcijski koeficient 137,5 %.

93. Iz opisa dejanskega stanja torej izhaja, da je Sodišče prve stopnje v točki 117 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da življenjski stroški v Bruslju v novi pokojninski ureditvi niso nikjer upoštevani v smislu izhodišča za odmero pokojnin. Določeno je le, da se za pokojnine nekdanjih uradnikov in za plače aktivno zaposlenih uradnikov, ki prebivajo v Belgiji (in v Luksemburgu), ne uporablja noben korekcijski koeficient za prilagoditev izhodiščnih zneskov.

94. Res je tudi, da se v prehodnem obdobju, določenem za postopno uvajanje določb novih Kadrovskih predpisov, izhodiščni znesek za izračun pokojnin ni spreminjal. Le če bi bil ta znesek znižan, bi se tudi pokojnina, dejansko izplačana pritožniku, znižala.

95. Dodatne trditve, s katerimi je Sodišče prve stopnje podprlo svojo temeljno ugotovitev, navedene zlasti v točkah 124 in 125, so po mojem mnenju sicer načeloma pravilne, vendar odvečne in nepomembne za odločitev v zvezi s tem pritožbenim razlogom.

96. Zato menim, da je treba tudi drugo trditev, ki jo pritožnik navaja v okviru pritožbenega razloga, zavrniti, saj je pritožnik v primerjavi z upokojenci, nekdanjimi uradniki Skupnosti, s prebivališčem v Belgiji, obravnavan enako in zatrjevana diskriminacija ni podana.

E – *Diskriminatorno obravnavanje v primerjavi z upokojenci s prebivališčem v „cenejših“ državah članicah*

1. Trditve strank

97. Končno, v zadevni pritožbi pritožnik povzema četrto trditev, ki jo je navajal v postopku pred Sodiščem prve stopnje v podporo zatrjevani kršitvi načela enakega obravnavanja in ki temelji na domnevnem dejstvu, da je upokojencem s prebivališčem v „cenejših“ državah članicah v novem sistemu priznana prednost, saj se za njihove pokojnine uporablja korekcijski koeficient 100 %. Sodišče prve stopnje naj bi po njegovem mnenju zmotno ugotovilo, da za uveljavljanje takšnega razloga ni izkazoval pravnega interesa.

98. Pritožnik priznava, da iz sodne prakse izhaja, da je pravno sredstvo dopustno le, če vlagatelj izpolnjuje pogoj pravnega interesa. Vendar v nasprotju z ugotovitvami Sodišča prve stopnje, navedenimi v točki 135 izpodbijane sodbe, trdi, da je v njegovem primeru pravni interes izkazan. Pravni interes naj bi potrjevala okoliščina, da je njegov položaj v primerjavi s položajem upokojencev s prebivališčem v „cenejših“ državah članicah slabši, kar naj bi dokazovalo, da je podano neenako obravnavanje diskriminatorno.

99. Pritožnik oporeka tudi razlagi Sodišča prve stopnje, v skladu s katero – glede na to, da pokojninski sistem za nekdanje uradnike

Skupnosti ni organiziran kot pokojninski sklad, temveč na podlagi načela solidarnosti – tudi morebitno znižanje pokojnin, priznanih nekdanjim uradnikom s prebivališčem v „cenejših“ državah članicah, ne bi vplivalo na izboljšanje položaja pritožnika. Pritožnik namreč meni, da bi prihranek zaradi znižanja pokojnin navedenim upokojencem omogočil, na primer, vnovično uvedbo „metode glavnega mesta“ (točka 78 pritožbe).

100. Poleg tega pritožnik zatrjuje, da je izpodbijana sodba pomanjkljiva v delu, v katerem je Sodišče prve stopnje ugotovilo, da odločitev zakonodajalca Skupnosti o uporabi korekcijskega koeficienta 100 % za pokojnine nekdanjih uradnikov s prebivališčem v „cenejših“ državah članicah ni očitno samovoljna ali neprimerna (točka 136 izpodbijane sodbe).

101. Komisija in Svet poudarjata predvsem, da je po njunem mnenju presoja Sodišča prve stopnje glede nedopustnosti tega razloga pravilna. Ti instituciji menita še, da so neutemeljeni tudi očitki, ki se nanašajo na ugotovitve Sodišča prve stopnje glede široke diskrecijske pravice, ki jo ima na tem področju zakonodajalec Skupnosti, in glede tega, da okvirov pooblastil v obravnavanem primeru ni prekoračil.

102. Komisija poleg tega zagovarja stališče, da bi moralo Sodišče prve stopnje to trditev pritožnika zavrniti kot neutemeljeno, saj naj bi bila prvič predlagana šele v repliki v okviru postopka na prvi stopnji (točka 71 odgovora na pritožbo).

2. Presoja

103. Naj uvodoma povem, da se z zgoraj navedenim stališčem Komisije, da bi bilo treba obravnavano trditev zavrniti kot nedopustno, ne strinjam. Čeprav se pritožnik v tožbi, vloženi na Sodišče prve stopnje, v okviru utemeljevanja kršitve načela enakega obravnavanja ni izrecno skliceval na neenak položaj v primerjavi z upokojenci s prebivališčem v „cenejših“ državah članicah, je bil namreč ta argument vsebovan, čeprav le v zametkih, v tistem delu tožbe, v katerem je pritožnik zatrjeval prekoračenje pooblastil, kršitev načel sorazmernosti in obveznosti obrazložitve. V točki 93 tožbe, s katero je sprožil postopek pred Sodiščem prve stopnje, je navajal:

„Končno, na podlagi navedenih načel bi bilo treba ugotoviti, da je uporaba te določbe protislovna, saj za pokojnine določa upoštevanje koeficienta 100 za glavna mesta države članic, v katerih je koeficient manjši od 100, to je, na primer, za Atene, Budimpešto, Lizbono, Prago in Varšavo […]“.

104. Ob upoštevanju stalne sodne prakse Sodišča, v skladu s katero je mogoče kljub splošni prepovedi navajanja novih razlogov med postopkom predlagati razloge, ki pomenijo razširitev predhodnega razloga, izrecno

ali posredno podanega v prvi vlogi, [25] menim, da je bila trditev, s katero je pritožnik utemeljeval neenako obravnavanje v primerjavi z upokojenci s prebivališčem v „cenejših“ državah članicah, dopustna.

105. Zato bom v nadaljevanju obravnaval tudi ta pritožnikov očitek zoper izpodbijano sodbo. Pritožnik trdi, da je ugotovitev Sodišča prve stopnje, da ni izkazan pravni interes, napačna.

106. V tem smislu nasprotuje predvsem navedbam Sodišča prve stopnje iz točke 133 in naslednjih izpodbijane sodbe, v katerih je to sodišče ugotovilo, da pritožnik ni na noben način dokazal, da bi z odpravo ugodnosti, ki so v skladu z novimi Kadrovskimi predpisi priznane upokojencem s prebivališčem v „cenejših“ državah članicah, posledično pridobil kakršno koli prednost.

107. Vendar menim, da razlaga pritožnika ni prepričljiva in da ne more omajati pravilnosti ugotovitve Sodišča prve stopnje.

108. Iz sodne prakse namreč nedvomno izhaja, da je mogoče zakonitost akta Skupnosti tako neposredno kot s predložitvijo ugovora izpodbijati le, če je pravni interes vlagatelja pravnega sredstva izkazan kot možnost, da bi bila morebitna ugoditev njegovim predlogom zanj dejansko koristna. [26]

109. Jasno je, da je edina okoliščina, na katero se v tej trditvi sklicuje pritožnik, dejstvo, da se je zakonodajalec odločil, da se bodo za upokojence s prebivališčem v „cenejših“ državah članicah takoj začele uporabljati določbe novih Kadrovskih predpisov v zvezi z opustitvijo korekcijskih koeficientov za izračun pokojnine. Ta novi sistem (ki naj bi bil za pritožnika, kot smo videli, neugoden) pa se za pritožnika ne bo nikoli uporabljal, saj se bo za izračun njegove pokojnine še naprej upošteval korekcijski koeficient, ki znatno presega 100 %.

110. Očitno je, da morebitno znižanje pokojnin, odmerjenih nekdanjim uradnikom s prebivališčem v „cenejših“ državah članicah, kar bi bila posledica razglasitve nezakonitosti navedene zakonodajalčeve odločitve, pritožniku ne bi prineslo nobene prednosti, zato menim, da utemeljitvi Sodišča prve stopnje in ugotovitvi, da je ta trditev nedopustna, ni mogoče nasprotovati.

25 – Glej na primer sodbe z dne 19. maja 1983 v zadevi Verros proti Parlamentu (306/81, Recueil, str. 17565, točka 9), z dne 13. novembra 2001 v zadevi Anton Dürbeck GmbH proti Komisiji (C-430/00 P, Recueil, str. I-8547, točka 17) in z dne 26. aprila 2007 v zadevi Alcon Inc. proti UAMI (C-412/05 P, ZOdl., str. I-3569, točke od 38 do 40).

26 – Glej na primer sodbe Sodišča z dne 15. marca 1973 v zadevi Marcato proti Komisiji (37/72, Recueil, str. 361, točka 7), z dne 16. decembra 1976 v zadevi Perinciolo proti Svetu (124/75, Recueil, str. 1953, točka 26) in z dne 30. junija 1983 v zadevi Schloh proti Svetu (85/82, Recueil, str. 2105, točka 14). Razumljivo je, da so se v preteklih letih z ugotavljanjem, ali je pravni interes stranke izkazan ali ne, ukvarjalo predvsem Sodišče prve stopnje in pozneje Sodišče za uslužbence, medtem ko je Sodišče potrdilo, da je treba enako merilo uporabiti tudi za presojo dopustnosti pritožb, s katerimi se izpodbijajo odločbe Sodišča prve stopnje (glej, na primer, sodbe z dne 19. oktobra 1995 v zadevi Rendo proti Komisiji, C-19/93 P, Recueil, str. I-3319, točka 13; z dne 13. julija 2000 v zadevi Parlament proti Richard, C-174/99 P, Recueil, str. I-6189, točka 33; in z dne 25. julija 2002 v zadevi Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu, C-50/00 P, Recueil, str. I-6677, točka 21, ter sklep z dne 25. januarja 2001 v zadevi Lech-Stahlwerke GMBH proti Komisiji, C-111/99 P, Recueil, str. I-727, točka 18).

111. Poleg tega pravni interes pritožnika ne bi bil izkazan niti v primeru, če bi njegov očitek razlagali v smislu, da želi z njim doseči razglasitev neveljavnosti odločitve zakonodajalca, da odpravi korekcijske koeficiente. Saj, kot smo videli, pritožnika ta odločitev osebno sploh ne prizadeva.

112. Sodišče prve stopnje je na kratko preučilo to trditev tudi z vidika temelja in vnovič ugotovilo, da ni mogoče šteti, da je zakonodajalec Skupnosti prekoračil svoja diskrecijska pooblastila. Menim, da tudi te ugotovitve Sodišča prve stopnje, čeprav niso obširno razložene (saj so bile podane le v zvezi s podrednim predlogom), ne morejo biti predmet upravičenih očitkov.

113. Zakonodajalec Skupnosti je namreč sklenil, da se bo za izračun pokojnine nekdanjih uradnikov s prebivališčem v „cenejših“ državah članicah takoj začel uporabljati sistem, ki bo splošno veljaven za vse nekdanje uradnike, ki bodo pridobili pokojninsko pravico po datumu uveljavitve novih Kadrovskih predpisov. Poleg tega je zakonodajalec z namenom, da bi upokojencem, med katere spada tudi pritožnik, s prebivališčem v „dragih“ državah članicah, ki so pridobili pokojninske pravice pred 1. majem 2004, zagotovil nespremenjen položaj, v njihovo korist določil, naj se za izračun njihove pokojnine upošteva korekcijski koeficient (čeprav določen z drugačno metodo). Menim, da ni mogoče trditi, da je zakonodajalec s tem očitno prekoračil meje svoje diskrecijske pravice.

114. Zato ugotavljam, da je treba tudi zadnjo pritožnikovo trditev zavrniti.

VII – Stroški

115. Če je pritožba zavrnjena, Sodišče v skladu s členom 122, prvi odstavek, Poslovnika odloči tudi o stroških. V skladu s členom 69(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni.

116. Po drugi strani je v členu 122, drugi odstavek, Poslovnika predvidena možnost, da Sodišče v pritožbah, ki jih vložijo uradniki ali drugi uslužbenci neke institucije, stroške razdeli med stranke postopka, kadar to zahtevajo razlogi pravičnosti.

117. Glede na to, da je ta postopek prvi postopek pred Sodiščem, ki se nanaša na reformo pokojninskega sistema za uradnike Evropskih skupnosti, uvedeno z novimi Kadrovskimi predpisi, in glede na to, da je nova ureditev z določenih pravnih vidikov dejansko videti problematična, Sodišču predlagam, naj stroške razdeli med stranki.

VIII – Predlog

118. Glede na zgoraj navedeno Sodišču predlagam, naj razsodi:

1. Pritožba se zavrne.

2. Vsaka stranka nosi svoje stroške.